Якось один досвідчений чаклун жив собі на верхньому поверсі багатоквартирного будинку й проводив час у глибокодумній замисленості та в замисленій глибокодумності. Чого він з чаклунства не знав, те й не варте було знаття, бо ж володів він усіма книгами й усіма приписами всіх чаклунів, що жили до нього; ба більше — кілька чаклунств винайшов сам.

І був би цей чудовий чаклун цілком щасливий, якби його роздумів не перебивали численні відвідувачі, що приходили питати в нього поради про свої турботи (які його не цікавили), та голосний стук морозивника, молочника, пральника, пекаревого рознощика та прода-вальниці горішків. Він ніколи не мав справи з цими людьми; проте вони щодня гамселили в його двері, щоб спитати про те й про се або щось продати. Якраз тоді, коли чаклун найглибше поринав у свої книги чи захоплено спостерігав за бульканням казана, лунав стук у двері. А відіславши непроханого гостя геть, він завжди виявляв, що втратив нитку роздумів або переварив чарівне зілля.

Урешті-решт ці втручання-заважання його розізлили і він вирішив, що мусить завести пса, який би одганяв людей од його дверей. Він не знав, де знайти пса, проте в сусідній квартирі жив убогий склодув, з яким наш чарівник був побіжно знайомий; тож він пішов до того склодува і спитав:

— Де мені знайти пса?

— Якого пса? — поцікавився склодув.

— Доброго пса. Такого, що гавкатиме на людей і їх одганятиме. Такого, що без мороки тримати й не треба годувати. Такого, що не мав би бліх і був би охайний. Такого, щоб мені корився, коли я щось йому скажу. Двома словами

— доброго пса, — сказав чаклун.

— Такого пса важко знайти, — відказав склодув, заклопотаний видуванням скляного вазона з рожевим скляним трояндовим кущем у ньому, який мав скляне зелене листя й жовті скляні троянди.

Чаклун дивися на нього замислено.

— А чи не можете ви мені видмухати пса зі скла? — спитав він незабаром.

— Можу, — прорік склодув, — проте він, знаєте, на людей не гавкатиме.

— О, я це легко виправлю, — відповів гість.

— Кепський же я буду чаклун, якщо не змушу скляного пса гавкати.

— Ну то добре. Якщо скляний пес вам підійде, я з радістю його видму. Та тільки за мою роботу треба заплатити.

— Авжеж, — погодився чаклун. — Але я не маю тих жахливих штук, які ви називаєте "гроші". Візьміть плату моїми товарами.

Склодув якусь мить міркував.

— Можете мені дати якісь ліки на ревматизм? — спитав він.

— О, так. Це легко.

— Тоді згода. Я почну робити пса негайно. Якого кольору скло взяти?

— Рожевий — гарний колір, — сказав чаклун, — і незвичний для собак, правда?

— Дуже незвичний, — відповів склодув, — але хай буде рожевий.

Тож чаклун повернувся до своїх роздумів, а склодув почав робити пса.

На ранок він зайшов у чаклунову квартиру зі скляним псом під пахвою і поставив його обережно на стіл. Пес був гарної рожевої барви, з тонкою шерстю з крученого скла, а на шиї мав синю скляну стрічку. Очі були з плямок чорного скла й розумно блищали, точнісінько, як ті скляні очі, що їх часом носять люди.

Чаклун висловив задоволення майстерністю склодува й одразу вручив йому маленьку пляшечку.

— Це вилікує ваш ревматизм, — сказав він.

— Але ж пляшечка порожня! — запротестував склодув.

— Е ні, там є краплина рідини, — була ча-клунова відповідь.

— І одна краплина вилікує мій ревматизм? — допитувався з подивом склодув.

— Поза сумнівом. Це дивовижні ліки. Одна краплина в пляшечці негайно вилікує будь-яку відому людству хворобу. З цього випливає, що особливо добрі вони на ревматизм. Але дуже їх бережіть, бо це єдина така краплинка на світі, а я забув рецепт.

— Дякую, — сказав склодув і повернувся у свою квартиру.

Тоді чаклун начаклував чудових чарів і пробурмотів над тим скляним псом кілька дуже вчених слів чаклунською мовою. Після чого тваринка спершу помахала з боку на бік хвостом, потім свідомо моргнула лівим оком і, нарешті, почала гавкати вельми страшно, — якщо не зважати, що гавкіт линув од рожевого скляного песика. Є щось разюче в чарівному мистецтві чаклунів; хіба що ви, звісно, самі вмієте таке робити — тоді хай і не сподіваються вас вразити.

Чаклун був радий успіхові своїх чарів, мов шкільний учитель, одначе вражений не був. Він негайно поставив пса в коридорі за дверима, щоб гавкав на всіх, хто посміє стукати й заважати роздумам хазяїна.

Склодув, повернувшись у свою квартиру, вирішив поки що не вживати чаклунських ліків-на-все.

— Сьогодні мене ревматизм не мучить, — міркував він, — і я вчиню мудро, якщо збережу ліки до часу, коли буду дуже хворий. Тоді з них буде більше користі.

Тож він поставив пляшечку в сервант і став до роботи — видувати зі скла ще більше троянд. Невдовзі йому спало на думку, що ліки можуть не зберегтися, і він захотів спитати про це в чаклуна. Та біля чаклунових дверей скляний пес так люто на нього загавкав, що склодув не посмів стукати і спішно повернувся у свою квартирку. Звісно, бідний чоловік вельми засмутився таким недружнім ставленням пса, якого сам же так ретельно і вміло зробив.

Уранці, читаючи газету, він звернув увагу на статтю про те, що вродлива панна Мідас, найбагатша молода жінка в місті, тяжко захворіла і лікарі не дають надії на її одужання.

Склодув, хоч і страшенно бідний, запрацьований та безпросвітній, був людиною винахідливою. Він раптом згадав про коштовні ліки й вирішив використати їх з більшою користю, ніж для полегшення власної

недуги. Він убрався в найкращий одяг, розчесався й пригладив вуса, помив руки й пов'язав краватку, наваксував черевики й почистив щіткою жилетку, а тоді поклав у кишеню пляшечку чарівних ліків-на-все. Далі замкнув двері, зійшов униз і пішов по вулицях до чудового палацу, де мешкала багата панна Мідас.

Слуга відчинив двері й сказав:

— Не треба нам ні мила, ні гравюр, ні овочів, ні пінки для волосся, ні пекарських порошків. Моя юна пані помирає, і ми для похорону маємо все необхідне.

Склодувові стало прикро, що його прийняли за бродячого торговця.

— Друже мій, — почав він гордо, проте слуга перебив його, кажучи:

— Надгробків теж не треба; у них родинний цвинтар, і пам'ятник уже споруджено.

— Цвинтар буде не потрібний, якщо ви дозволите мені говорити, — сказав склодув.

— Не треба й лікарів, пане. Вони відмовилися від моєї юної пані — і вона відмовилася від лікарів, — неголосно продовжував слуга.

— Я не лікар, — відказав склодув.

— Ті інші теж не лікарі. То чого ж ви прийшли?

— Я прийшов вилікувати вашу юну панночку за допомогою чарівного зілля.

— Зайдіть, будьте ласкаві, і посидьте в холі. Я порозмовляю з економкою, — сказав слуга вже чемніше.

Отож, слуга порозмовляв з економкою, а економка виклала справу дворецькому, а дворецький порадився з головним кухарем, а головний кухар поцілував хазяйчину покоївку й послав її глянути на незнайомця. Такою церемонією відгороджуються багатії навіть при смерті.

Коли покоївка почула від склодува, що він має ліки, які зцілять панну Мідас, вона сказала:

— Як добре, що ви прийшли.

— Але, — сказав склодув, — якщо я поверну вашій пані здоров'я, то вона муситиме вийти за мене заміж.

— Я розпитаю, чи вона цього хоче, — відповіла покоївка й одразу пішла радитися з панною Мідас.

Молода пані не вагалася ні миті.

— Я вийду хоч за діда старого, аби не вмирати! — скрикнула вона. — Негайно веди його сюди!

Тож склодув зайшов, крапнув чарівну краплинку в ложку води, дав пацієнтці — і наступної миті панна Мідас стала така здорова, як ніколи в житті не бувала.

— Лишенько! — вигукнула вона. — Мене ж на вечір запрошено на прийом до Фріттерів. Мері, принеси моє перлової барви шовкове плаття, я негайно почну збиратися. І не забудь скасувати замовлення на похоронні вінки та на жалобну сукню для тебе.

— Але ж, панно, — заперечив склодув, що стояв поруч, — ви ж пообіцяли вийти за мене заміж, якщо я вас вилікую.

— Та знаю, — сказала молода жінка, — але нам потрібен час, щоб зробити відповідне оголошення у світських газетах і надрукувати весільні запрошення. Зайдіть завтра й ми це обговоримо.

її не дуже вабило мати склодува за чоловіка, й вона шукала приводу позбутися його хоч на час. А ще вона не хотіла пропустити прийом у Фріттерів.

Та все ж чоловік пішов додому радісний, бо сподівався, що його хитрість вдалась і він от-от одружиться з багатою жінкою і відтак житиме в розкошах.

Найперше, що він зробив, прийшовши додому, це потрощив і викинув у вікно всі свої склодувні знаряддя.

Потім сів мріяти, як потратить жінчині гроші.

На другий день він зайшов до панни Мідас, котра читала роман і їла шоколадний крем так весело, наче ніколи в житті й не хворіла.

— Де ви взяли чарівне зілля, яке мене зцілило? — спитала вона.

— У вченого чаклуна, — сказав він, а потім, думаючи, що її це зацікавить, розповів, як зробив для чаклуна скляного пса і як той гавкав і не підпускав нікого до чаклуна, щоб не докучали.

— Як чудово! — сказала вона. — Я завжди хотіла скляного пса, який умів би гавкати.

— Такий на світі тільки один, — відповів склодув, — і він належить чаклунові.

— Ви мусите його мені купити, — сказала дама.

— Чаклунові про гроші байдуже, — відказав склодув.

— Тоді ви мусите пса вкрасти, — різко кинула вона. — Я не буду в житті щаслива ні дня, якщо не матиму скляного пса, що вміє гавкати.

Склодува це вельми засмутило, проте він сказав, що поміркує що можна зробити. Бо чоловік завжди хоче догодити своїй жінці, і панна Мідас пообіцяла вийти за нього не пізніше, як за тиждень.

По дорозі додому склодув купив великого мішка і — коли проходив повз чаклунові двері, а рожевий скляний пес вибіг на нього погавкати — накинув мішка на собаку, зав'язав краї зав'язкою і заніс у свою квартиру.

На другий день він через хлопця-посланця послав мішка панні Мідас з найкращими побажаннями, а пополудні зайшов до неї особисто, впевнений, що вона прийме його з удячніс-тю за крадіжку пса, якого так бажала.

Та коли він підійшов до дверей і слуга їх одчинив, який же був його подив, коли скляний пес вибіг і люто на нього загавкав.

— Відкличте свого пса, — закричав він з жахом.

— Не можу, пане, — відповів слуга. — Моя молода пані наказала скляному псові гавкати на вас, хоч би коли ви сюди прийшли. Тож краще, пане, бережіться, — додав він, — бо пес вас покусає і ще захворієте на скляз!

Це так налякало бідолашного склодува, що він поспішив звідти геть. Проте біля аптеки зупинився і вкинув останні десять центів у телефон-автомат, щоб поговорити з панною Мідас і не бути покусаним собакою.

— Дайте мені номер шістдесят сім — сорок два! — гукнув він.

— Алло. Хто це? — озвався голос.

— Я хочу поговорити з панною Мідас, — сказав склодув.

Одразу ж приємний голос відповів:

— Це панна Мідас. Що ви хотіли?

— Чого ви повелися зі мною так жорстоко й нацькували на мене скляного пса? — спитав бідолашний.

— Ну, якщо чесно, — сказала дама, — ви мені не подобаєтесь. Щоки у вас бліді й обвиелі, волосся цупке й довге, очі малі й червоні, руки великі й грубі, а ще ви кривоногий.

— Але ж я не можу цього змінити, — заблагав склодув, — і ви ж таки обіцяли за мене вийти.

— Якби ви були красивіші, я б дотримала обіцянки, — відказала вона. — Проте за цих обставин ви мені не пара, і якщо будете підходити до мого палацу, я нацькую на вас скляного пса!

Вона кинула слухавку, бо більше не було що казати.

Нещасний склодув пішов додому, відчуваючи, як рветься з прикрості серце, й почав в'язати мотузку до ліжкового бильця, щоб повіситися.

Хтось постукав у двері, і, відчинивши, склодув побачив чаклуна.

— Пропав мій пес, — проголосив той.

— Пропав, кажете? — відповів склодув, вив'язуючи петлю.

— Так. Хтось його вкрав.

— Це погано, — байдуже кинув склодув.

— Зробіть мені іншого, — сказав чаклун.

— Не можу. Я викинув інструменти.

— То що ж мені робити? — спитав чаклун.

— Не знаю. Може, запропонуйте за пса винагороду.

— Я ж не маю грошей, — сказав чаклун.

— Запропонуйте якесь своє зілля чи відвар, — порадив склодув, розтягуючи петлю, щоб пролазила голова.

— Єдине, чого мені не жаль, — відказав задумливо чаклун, — це порошок краси.

— Що?! — скрикнув склодув, кидаючи додолу мотузку, — ви справді таке маєте?

— Та маю. Хто вип'є цей порошок, стане найкрасивішим на світі.

— Якщо ви його запропонуєте як винагороду, — нетерпляче сказав склодув, — то я знайду вам пса, бо я понад усе жадаю бути красивим.

— Але, попереджую, краса подіє тільки на шкіру, — сказав чаклун.

— Годиться, — відказав щасливий склодув, — бо якщо я втрачу шкіру, то мені вже буде не до краси.

— Скажіть, де знайти мого пса, і буде вам порошок, — пообіцяв чаклун.

Тоді склодув вийшов з дому і вдав, ніби шукає, а невдовзі повернувся й сказав:

— Я розвідав, де пес. Ви його знайдете в палаці панни Мідас.

Чарівник одразу пішов подивитися, чи це правда, і, звісно ж, скляний пес вибіг і на нього загавкав. Тоді чаклун розвів руки й виголосив чарівне закляття, від якого пес заснув, а чаклун узяв його й приніс у свою квартиру на останньому поверсі багатоквартирного будинку.

Після того він заніс сусідові порошок краси, і чоловік його негайно ковтнув і став найкрасивішим на світі.

Коли склодув наступного разу прийшов до панни Мідас, пса, який би на нього гавкав, не було, а молода жінка, як його побачила, то тут таки й закохалася в його красу.

— Якби ж ви були графом чи князем, — зітхнула вона, — я б охоче за вас вийшла.

— Я і є князь, — відповів він. — Князь Псодувський.

— Ах! — сказала вона. — Тоді, якщо ви погодитеся прийняти утримання — чотири долари на тиждень — я замовлю весільні запрошення.

Чоловік завагався, та як подумав про петлю, що висить на бильці його ліжка, то погодився на умови.

Отож вони одружились, молода дуже заздрила вроді молодого і влаштувала йому собаче життя. А він зумів залізти в борги і також зробив її нещасною.

* * * * *

Що ж до пса, то чаклун своїм чаклунством знову примусив його гавкати й посадовив у коридорі під дверима. Я припускаю, що він і досі там сидить, і мені це прикро, бо я хотів порадитися з чаклуном, яка ж мораль цієї казки.